

Finanční arbitř

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město
tel. 257 042 094, ID datové schránky: qr9ab9x
e-mail: arbitr@finarbitr.cz
www.finarbitr.cz

Evidenční číslo: FA/18409/2016
Spisová značka (uvádějte vždy v korespondenci): FA/ZP/141/2016

Rozhodnutí o námitkách

Finanční arbitř příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 10. 2. 2016 na návrh ■, a ■, společně zastoupených Mgr. Miroslavem Dongresem, advokátem, evid. č. ČAK 16034, se sídlem Dolní náměstí 679/5, 466 01 Jablonec nad Nisou na základě plné moci ze dne 21. 10. 2015 (dále jen „Navrhovatel“), proti společnosti MetLife Europe Limited, soukromá společnost s ručením omezeným na akcie, vedená Irským obchodním rejstříkem u Úřadu pro registraci společností v Dublinu pod číslem 415123, se sídlem na adrese ‘20 on Hatch’, Lower Hatch Street, Dublin 2, Irsko, jednajícím prostřednictvím pobočky MetLife Europe Limited, pobočka pro Českou republiku, IČO 03926206, se sídlem Purkyňova 2121/3, Nové Město, 110 00 Praha 1, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, spisová značka A 77033 (dále jen „Společnost“), vedeném podle zákona o finančním arbitrovi a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve věci pojistného plnění, o námitkách Navrhovatele ze dne 14. 9. 2016, evid. č. FA/21119/2016, proti usnesení finančního arbitra ze dne 30. 8. 2016, evid. č. FA/16975/2016, o zastavení řízení, takto:

Námitky navrhovatele ■, a ■, doručené finančnímu arbitrovi dne 14. 9. 2016, evid. č. FA/21119/2016, se zamítají a usnesení finančního arbitra ze dne 30. 8. 2016, evid. č. FA/16975/2016, o zastavení řízení podle § 14 odst. 1 písm. a) zákona o finančním arbitrovi, se podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi potvrzuje.

O d ů v o d n ě n í :

1. Řízení o návrhu

Navrhovatel se jako obmyšlená osoby domáhá po Společnosti pojistného plnění na základě pojistné události (smrt následkem úrazu), a to v souladu s pojistnou smlouvou úrazového pojištění č. ■ uzavřenou mezi Společností a pojistníkem ■ dne 3. 10. 2013 (dále jen „Pojistník“ a „Pojistná smlouva“).

Finanční arbitř na základě Navrhovatelem předložených podkladů nezjistil, že je příslušný k řešení sporu, neboť se nejedná o spor při nabízení, poskytování nebo zprostředkování životního pojištění. Finanční arbitř řízení podle § 14 odst. 1 písm. a) zákona o finančním arbitrovi zastavil usnesením ze dne 30. 8. 2016, ev. č. FA/16975/2016 (dále jen „Usnesení“).

3. Námítky Navrhovatele proti Usnesení

Navrhovatel tvrdí, že Pojistná smlouva je smlouvou o životním a úrazovém pojištění, což podle něj vyplývá z bodu 6 této smlouvy.

Navrhovatel tvrdí, že úrazové pojištění je „*pouze jedním z produktů pojištění životního, ač je uvedeno ve smlouvě, že se jedná o pojištění úrazové*“. Součástí ochrany, kterou Pojistná smlouva předpokládá, je pojištění smrti a ta skutečně nastala. Podle Navrhovatele tedy „*došlo k transformaci jak de facto tak de iure*“ a finanční arbitr je příslušný k rozhodnutí sporu, když opačný postup by byl odmítnutím spravedlnosti.

4. Řízení o námítkách

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy. Ustanovení § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi dává stranám sporu právo podat proti usnesení finančního arbitra odůvodněné námítky, a to v zákonem stanovené lhůtě 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení usnesení. Včas podané námítky mají odkladný účinek. Podle § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje o námítkách rovněž finanční arbitr, který usnesení buď potvrdí, změní nebo zruší. Jelikož zákon o finančním arbitrovi upravuje náležitosti námitek a zásady řízení o námítkách pouze částečně, postupuje finanční arbitr podle těch ustanovení správního řádu, která upravují odvolání jako řádný opravný prostředek a průběh odvolacího řízení (srov. ustanovení § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 81 a n. a § 141 odst. 9 správního řádu).

Finanční arbitr posoudil námítky Navrhovatele jako přípustné odůvodněné námítky ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 81, 82 a 83 správního řádu.

Pojistná smlouva byla uzavřena za účinnosti zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě), dále jen „zákon o pojistné smlouvě“, který ve svém dílu 2 označeném jako „Životní pojištění“, konkrétně v § 54 odst. 1, stanovil, že „*[v] životním pojištění lze pojistit fyzickou osobu zejména pro případ smrti, dožití se určitého věku, nebo dne stanoveného v pojistné smlouvě jako konec soukromého pojištění, anebo pro případ jiné skutečnosti týkající se změny osobního postavení této osoby*“. Obdobnou definici obsahuje v současné době i zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“), v ustanovení § 2833.

Současně zákon o pojistné smlouvě ve svém dílu 3 označeném jako „Úrazové pojištění“, konkrétně v § 60 odst. 1, vymezil úrazové pojištění tak, že „*[z] úrazového pojištění poskytne pojistitel pojistné plnění ve výši stanovené v pojistné smlouvě, došlo-li k úrazu pojištěného. Úrazové pojištění lze sjednat jako pojištění škodové nebo pojištění obnosové*“. Obdobně vymezuje úrazové pojištění i občanský zákoník v ustanovení § 2844.

Tedy jak zákon o pojistné smlouvě, tak v současnosti občanský zákoník od sebe výslovně odlišuje životní a úrazové pojištění, přičemž je staví naroveň v tom smyslu, že jedno není podmnožinou druhého a naopak. K tomu srov. například i Hulmák, M. a kol. *Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055 - 3014). Komentář. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2014*, který mj. říká, že „*[p]odle soukromoprávní definice se tedy nepovažuje pojištění úrazové či pro případ nemoci za životní pojištění, a to ani v případě, že bylo sjednáno jako doplněk (připojištění) k životnímu pojištění či ve formě obnosového pojištění. Vše, co je v občanském zákoníku obsaženo jako úprava životního pojištění, se týká pouze životního pojištění ve smyslu § 2833n, tedy ve smyslu soukromoprávní klasifikace*“.

Ani kdyby jedna pojistná smlouva zakládala životní pojištění a současně úrazové pojištění, potom neznamená, že by se tím úrazové pojištění stalo životním pojištěním. Tento závěr potvrzuje například rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 7. 2. 2012, sp. zn. 32 Cdo 4034/2010, podle něž *„nic nebránilo tomu, aby jedna pojistná smlouva zahrnovala více druhů (typů) pojištění, nebo aby v rámci jednoho druhu (typu) pojištění bylo sjednáno více pojistných událostí. Skutečnost, zda na různé typy pojištění s odlišně sjednanými pojistnými událostmi jsou uzavírány samostatné smlouvy, nebo zda jedna smlouva obsahuje několik typů pojištění, je z hlediska účinků právních úkonů smluvních stran (včetně účinků úkonů směřujících k zániku právního vztahu založeného smlouvou) nerozhodná, ledaže by z právního předpisu nebo ze smlouvy vyplývala vzájemná podmíněnost (souvislost) jednotlivých (některých) typů pojištění. O tento případ však v posuzované věci nejde, neboť sjednaná pojištění (kapitálové životní pojištění i úrazové pojištění) mohou obstát (existovat, trvat) samostatně vedle sebe“*.

S ohledem na výše uvedené proto finanční arbitr odmítá námitku Navrhovatele, že úrazové pojištění je jakousi podmnožinou (podle Navrhovatele „jedním z produktů“) pojištění životního.

Pokud se jedná o další námitky Navrhovatele, jsou-li životní i úrazové pojištění odlišnými druhy (typy) pojištění, je pro posouzení příslušnosti finančního arbitra rozhodující skutečnost, zda spor mezi Navrhovatelem a Společností pramení právě ze životního pojištění, když pouze spory vyplývající z něj je finanční arbitr podle § 1 odst. 1 písm. e) zákona o finančním arbitrovi oprávněn rozhodovat.

Z Navrhovatelem předložených podkladů vyplývá, že Navrhovatel svůj nárok vůči Společnosti uplatňuje na základě Pojistné smlouvy, jejímž předmětem je pouze úrazové pojištění. To vyplývá nejen z první strany Pojistné smlouvy, na níž je u druhu pojištění zaškrtnuta kolonka „úrazové“ a nikoli „životní“, ale i z bodu 6 této smlouvy, na který Navrhovatel ve svých námitkách odkazuje.

Ačkoli je totiž tento bod Pojistné smlouvy označen jako „Pojistná ochrana – úrazová a životní připojištění“, z konkrétních sjednaných pojištění je zřejmé, že pojistné plnění je vždy vázáno na úraz Pojistníka (ten si sjednal pojištění pro případ smrti následkem úrazu, pro případ trvalých následků úrazu s progresivním plněním, pro případ chirurgického zákroku a/nebo hospitalizace z důvodu úrazu, pro případ zlomenin a popálenin, pro případ pracovní neschopnosti následkem úrazu).

Z těchto skutečností vyplývá, že Pojistná smlouva je svým obsahem smlouvou o úrazovém pojištění, když i pojistná událost, na jejímž základě Pojistník zemřel a na základě které Navrhovatel uplatňuje svůj nárok, je skutečně úrazem. K tomu srov. například § 60 odst. 2 zákona o pojistné smlouvě, podle něhož *„[ú]razem se pro účely tohoto zákona rozumí neočekávané a náhlé působení zevních sil nebo vlastní tělesné síly nezávisle na vůli pojištěného, ke kterému došlo během trvání soukromého pojištění a kterým bylo pojištěnému způsobeno poškození zdraví nebo smrt“*.

Navrhovatel tak nemá se Společností spor ohledně životního pojištění, nýbrž ohledně sjednaného úrazového pojištění.

Finanční arbitr proto i v námitkovém řízení vyhodnotil, že spor Navrhovatele se Společností není sporem při nabízení, poskytování nebo zprostředkování životního pojištění (§ 1 odst. 1 písm. e) zákona o finančním arbitrovi), když se jedná o spor, který pramení z úrazového pojištění. K řešení takového sporu není finanční arbitr příslušný, proto správně a v souladu s právními předpisy řízení zastavil Usnesením pro svou nepříslušnost.

S přihlédnutím ke všem shora uvedeným skutečnostem finanční arbitr zamítl námitky Navrhovatele a napadené Usnesení potvrdil.

P o u ě n í :

Rozhodnutí o námitkách je podle § 16 odst. 4 zákona o finančním arbitrovi konečné.

V Praze dne 11. 10. 2016

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitř